No. 2915 Zaterdag 15 Jan. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

DE MIDDENSTAND

Dat de bolsjewistische revolutie in Rusland slagen kon, was voor een goed deel te wijten aan het feit dat er in het oude Czarenrijk geen noemenswaardige middenstand aanwezig was. Keuterboer, geproliteriseerde arbeider en zelfs de onderste laag van de middenstand worden licht aangestoken en besmet door politieke rioolratten. Ook in Spanje ontbrak een krachtige middenstand en vermoedelijk berustte de profetie van Lenin, dat Spanje het tweede communistische land van Europa zou zijn, wel op dit feit.

Ook het tamelijk sterk uitgesproken communistisch karakter van het tegenwoordige Mexico vindt zijn oorzaak in het ontbreken van een middenstand, die voor zover ze vroeger aanwezig geweest is, goeddeels in de burgeroorlogen zonder einde te gronde is gegaan.

Een middenstand, liefst een drievouddig geëcheleneerde, van drie trappen: eigengeërfde boeren met een redelijk grondbezit, neringdoenden of zakenmensen en patroons-ambachtslieden, is het beste bolwerk tegen het communisme. Want deze middenstanders zijn volstrekt ontoegankelijk voor de communistische denkbeelden.

Wanneer er in een staat geen tussenlaag aanwezig is tussen de hoogste klassen en de laagste, ontbreekt de bufferlaag, die noodzakelijk tussen de zonen der rijken en der armen aanwezig moet zijn — in het belang van beide. De noodzakelijkheid van de aanwezigheid van die laag hebben denkende lieden van alle volken en alle tijden steeds gevoeld. Honderden jaren voor Christus, zegt Euripides reeds tot de Atheners van zijn tijd — in zijn drama „Hippolytus": „Alleen de middenstand houdt de staat in stand".

Met dit „alleen" overdrijft de grote Griekse dramaschrijver, vooral ook omdat hij er nog een paar uiterst onvriendelijke dingen aan het adres der „luie rijken" en „het gemene volk" op laat volgen. Maar in beginsel had hij volkomen gelijk en wij in onze dagen zullen goed doen de grote waarheid weer eens te gaan beseffen, die er in zijn woorden, [illegible] dekken! Het oorspronkelijke fanatieke, orthodoxe communisme heeft allang afgedaan — anders zou Trotzki niet in Mexico als eenzame balling zitten.

De maatschappij bestaat uit vier klassen. Ten eerste de personen van stand en rijkdom — in de oude samenlevingen van Europa en Amerika zijn dat rijke aristocraten, groot industrielen en grootgrondbezitters. In Rusland de nieuwe Bolsjewistische adel, de bolsjewistische partijbonzen. Deze lieden hebben of veel bezit, of kunnen — in Rusland, Mexico, enz. — rijk uit de staats-inkomsten leven. (De toiletten van de vrouw van de Sovjet-gezant te Londen zijn beroemd!). Onder deze bovenste laag volgt de tweede klasse, een soort ambtsadel, welke uit rechters, ambtenaren, officieren, enz. bestaat.

Ze hebben stand maar minder duiten — „kale deftigheid" zegt de gezeten middenstander, die vlak onder hen komt en meestal toch op kostscholen enz. zijn zoon of dochter laat studeren en door plaatsing of huwelijk onder die kale deftigheid terecht te komen. Met een centje van pa, wanneer die sterft de rest, om de kaalheid in deze aantrekkelijke stand wat minder opvallend te maken. Die derde laag, de middenstand, bestaat uit ondernemers in de middenbedrijven, aannemers, winkeliers, smidsbazen, garagehouders, timmerbazen, grote boeren enz.

Ze maakt zich jegens de gehele maatschappij zo buitengewoon verdienstelijk, omdat ze arbeidsgelegenheid schept voor de onderste lagen, in de eerste plaats die der arbeiders. Maar ook, en dat wordt al te veel over het hoofd gezien, omdat ze een geleidelijke overgang vormt tussen de hoogste en de laagste maatschappelijke lagen.

De staat kan onmogelijk bestaan zonder de tweede klasse, want de leden ervan hebben de gehle machinerie van de staat te bedienen en de staatsmacht loopt door hun handen. Zonder hun medewerking gaat het nu eenmaal niet, ook niet in Rusland en Mexico.

De onderste laag of lagen der maatschappij hebben noch bezit noch stand en de liberalistische leer op politiek en economische gebied — plaats voor de sterke, de duivel hale de zwakken. Ieder is vrij om te...! — schiep de laatste halve eeuw steeds meer proletariërs en steeds werd het voor deze moeilijker uit hun laag omhoog te komen naar laag drie, om welke wel niet de staat maar dan toch de maatschappij draait.

De maatschappij, die behoort te zijn een „maatschap" en niet een naamloze vennootschap van dieven, die of de eerste, tweede en derde stand hun geld afhandig weten te maken of de vierde stand zijn arbeid af te stelen voor een hongerloon.

De staat kan niet zonder de tweede stand, die de ambtelijke bekwaamheid in pacht heeft; de maatschappij niet zonder de derde, de middenstand, daar ze de motor is, die de vierde stand aan het werk zet.

Deze klasse-indeling ligt geheel in het wezen der menselijke natuur en zal daarom ook de leer van Marx en Lenin over- [illegible] en regelend, ze is niet gemaakt doch vanzelf gegroeid. Men vindt ze overal — zij het dat de verhouding in getalsterkte en kwaliteit der standen zeer verschillend kan zijn. Waar die derde stand te zwak gaat worden, schijnbaar ontbreekt — geheel doet ze het natuurlijk nimmer — ontstaan zeer sterke maatschappelijke spanningen tussen de zonen der rijken en de zonen der armen.

Juist in Europese landen, waar de afkeer van de hogere klassen voor handenarbeid een hoogtepunt bereikt heeft, is een grote middenstand — met tal van afdelingen nodig. Uit de eerste en tweedestand tuimelen toch voortdurend lieden naar beneden — door verlies van fortuin, doordat ze de vereiste zware studie niet kunnen maken, enz. — en wee hen zo zij door moeten tuimelen naar de onderste laag, omdat er geen tusenlaag is om hen op te vangen. Haast nergens zouden in dot geval de gevolgen voor hen erger zijn, als in ons vaderland. Franse en Japanse officieren kunnen in hun vrije tijd genoegelijk ergens samen zitten, in café of theetuin.

De krijgstucht kan dat in die landen best velen. Bij ons zou de aarde zich openen om de onverlaten te verslinden! Lieden van hoge stand houden o.a. in Frankrijk en Spanje in het openbaar een genoeglijk praatje met lieden uit de onderste lagen der maatschappij; deftige dames en hoge officieren kunnen er van een venter eetwaren kopen en eventueel zelfs deze op straat oppeuzelen. Enz.

Lateu ze dat bij ons niet proberen!

Men heeft het vaak over het belang van het grote gezin voor de staat maar doet er zo bitter weinig voor. Over het belang van de middenstand voor de staat wordt zelfs veel te weinig gesproken. Het is een genoegen er eens de aandacht op te vestigen, dat mr. S. Jaarsma in zijn boek Grond voor den Nederlander (in Indië!) dit op uitnemende wijze gedaan heeft.

WAAROM BEN IK KATHOLIEK?

Er zijn katholieken, die op bovenstaande vraag een antwoord geven: „Omdat mijn ouders dat ook waren."

Nu kan er in dit antwoord in zoverre een zekere schijn van waarheid schuilen, dat velen niet katholiek zouden zijn, als ze het katholiek geloof niet als een kostbaar erfstuk van hun ouders hadden meegekregen. Maar daarin kan toch niet de grond liggen voor hun overtuiging. Men kan met bovengenoemd antwoord onmogelijk blijven volstaan.

Dat een kind nog geen gefungeerde overtuiging heeft, is te begrijpen; daar [illegible] kind, voelde ik als een kind, dacht ik als een kind" (I Cor. 13, 11). Maar hij laat er op volgen: „Nu ik een man ben, leg ik het kinderlijke af". Een volwassene behoort te weten, „hoe hij iedereen te woord heeft te staan" (Col. 4, 6).

Er moge ook al eens een tijd geweest zijn, dat het geloof in het algemeen aan weinig moeilijkheden was blootgesteld en dat men zich vrij rustig kon blijven verheugen in het bezit, dat men zonder [illegible] verworven had. tegenwoordig is dat [illegible] niet meer zo.

In de laatste tijden worden door Paus en bisschoppen zeer ernstig gewaarschuwd tegen de godlozenbeweging. In die waarschuwingen klonk een ernstige bezorgdheid [illegible] de bezorgdheid zou nauwelijks [illegible] zijn aan te geven, wanneer de bisschoppen meenden, dat hun gelovigen [illegible] waren tegen het gevaar.

De geleerden verklaren, dat de lucht vol zit met bacillen of microben, welke in staat zijn om de gezondheid van de mens aan te tasten en te vernietigen. [illegible] inderdaad zulk een onheil [illegible] te [illegible], hebben die bacillen een gunstige voedingsbodem nodig.

Zo is ook de geestelijke atmosfeer vol van [illegible]kiemen, welke het heilloos vermogen bezitten, de geestelijke gezondheid van de mens te ondermijnen. In de meest letterlijke zin, hangt ook dit besmettingsgevaar, o.a. in de lucht. En dat gevaar vindt de gunstigste voedingsbodem bij hen, die geen andere grond voor hun katholiek-zijn weten aan te geven, dan het feit, dat hun ouders ook katholieken waren.

Men heeft middelen gevonden, waardoor sommige ziekten met min of meer grote zekerheid kunnen voorkomen worden. Tegen typhus en pokken kan men zich laten inenten. Tegen het geestelijk besmettingsgevaar hebben we zulke eenvoudige middelen niet. Maar tot op zekere hoogte kan men zich toch ook [illegible] maken. Men kan voorzorgsmaatregelen nemen, welke met de hulp van de genade ons geloofsleven gezond houden.

Eerstens moet men zich niet nodeloos aan gevaren blootstellen en niet te licht van zich zelf denken, dat men op geestelijk gebied tegen alles bestand is. Met name is het een feit, dat zij, die jaren lang hun wijsheid vrijwel uitsluitend putten uit een ongodsdienstig of — wat nog erger is — uit een anti-godsdienstige pers, op de duur tot een soort indifferentisme vervallen, dat een uiterst gunstige voedingsbodem vormt voor allerlei besmetting. En als het alleen nog maar bij die vatbaarheid blijft, dan heeft het proces een uiterst gunstig verloop. Overigens is dat indifferentisme, die godsdienstige onverschilligheid, op zich al erg genoeg.

Een tweede middel om zich te beveiligen tegen het geestelijk besmettingsgevaar van de talloos vele stelsels, waarmede men tegenwoordig de wereld gelukkig denkt te maken, is een behoorlijke godsdienstkennis. Hoe beter men op de hoogte is van zijn eigen katholiek standpunt en de gronden, waarop dat standpunt steunt, hoe veiliger men staat en hoe gemakkelijker men de onhoudbaarheid van andere stelsels zal inzien.

Vervolgens is een door en door katholieke levenspraktijk van het allergrootste belang. Een aanhanger van een soort compromis-katholicisme, iemand, die van verschillende walletjes tegelijk wil eten, die er verschillende vormen van katholicisme op na houdt, één voor de kerk, een ander voor thuis en een derde b.v. voor de handel, zal op de duur geen stand houden in de wervelwinden van allerlei opkomende meningen. Als zo iemand in contact komt met een stelsel, dat zijn eigen levenspraktijk schijnt te rechtvaardigen, dan zal hij maar al te gemakkelijk bezwijken. En al komt het misschien niet zo licht tot een formele breuk met de godsdienst, waaraan hij wellicht nog door de macht van de gewoonte gehecht blijft, zo iemand wordt als een dood blad aan de levenskrachtige boom van de Kerk.

Het is een opmerkenswaardig verschijnsel, dat maar heel weinig katholieken hun Kerk in de steek laten, op dogmatische gronden, omdat ze moeilijheden hebben met de leer. Sommigen mogen dit ook al ooit voorgeven, in de regel is het niets dan een voorwendsel. Verreweg de overgrote meerderheid van hen, die met het katholicisme gebroken hebben, hebben die beslissende stap eerst gedaan, nadat ze al lang de katholieke levenspraktijk in de steek hadden gelaten. Zo is het gegaan in de tijd van de z.g. hervorming en zo gaat het nu nog.

Iemand, die er b.v. elke Zondag een tocht van enkele kilometers voor over heeft om de H. Mis te kunnen bijwonen, en zo zijn er, God zij dank, velen, zal zijn Kerk niet gemakkelijk ontrouw worden. Maar zij, die in de tien geboden een voortdurende veroordeling van hun gedrag zien, méér dan een levensnorm, die bevinden zich op een hellend vlak.

Vermijding dus van alle nodeloze gevaren, een behoorlijke godsdienstkennis, die dieper grond voor zijn overtuiging weet aan te geven dan zijn opvoeding alleen, een consequente beleving van zijn geloof, welke vanzelf ook een trouw gebruik insluit van de bovennatuurlijke genadebronnen, dat zijn de voornaamste middelen om niet slechts stand te houden, maar ook om vruchtbaar in te werken op zijn omgeving.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Eindelijk dan is Teruel in de macht van de Barcelonaregering en Franco heeft de opdracht gegeven om zich niet meer om deze stad te bekommeren, maar weer de aandacht te vestigen op het Arragonfront. Dit is dan weer eens een overwinning van de vroegere regering, de eerste na zoveel maanden. Er zit in de laatste tijd weinig kruitdamp in de Spaanse burgeroorlog en gelijk we de laatste jaren oorlogen kennen zonder oorlogsverklaring, zouden we hier wel eens binnenkort 'n vrede kunnen krijgen zonder vredesonderhandelingen of vredesverdrag. Men doet in deze moderne tijd nu eenaal alles anders dan vroeger.

We hoorden ook nog weer even van de non-interventiecommissie, die na drie uren van besprekingen weer uit elkaar gegaan was. Het was zeker alleen maar om aan de wereld te laten zien dat deze commissie ook nog bestaat. Met 't feit dat er 'n Hollands schip is getorpedeerd dat op weg naar Barcelona was, heeft men zich niet bezig gehouden. Het schip heette de Hannah en de bemanning heeft zich nog kunnen redden.

Van de ene oorlog naar de andere, en we komen in het verre Oosten, waar we een oorlog hebben zonder oorlogsverklaring; het is trouwens niet de eerste van dat soort tussen Japan en China; maar nu heeft de Japanse Keizerlijke raad vergaderd, iets wat maar eens in een halve eeuw schijnt voor te komen, en nu spreken sommige berichtgevers van een te verwachten oorlogsverklaring. Anderen spreken van een aanbieding van een overeenkomst aan de nieuwe Chinese regering met voorbijgaan van Tsjang Kai Shek.

Terwijl in Oostenrijk op straat het tot ernstige relletjes gekomen is tussen Nazis en monarchisten, is men in de hogere politieke kringen tot een betere verstandhouding gekomen.

De staatshoofden van Oostenrijk en Hongarije hebben tesamen met Graaf Ciano, de Italiaanse minister van buitenland een conferentie gehad, waarbij de beide eerste landen heel sterk in Italiaanse richting zijn geschoven. Men zal binnenkort Franco erkennen, verder is erkend het belang van de as Rome Berlijn voor de vrede van Europa en ten slotte hebben beiden landen hun wantrouwen uitgesproken in de Volkenbond; ze zullen deze echter niet verlaten.

Zoals elders is het ook in Berlijn Nieuwjaar geweest en zijn ook daar door de leden van het corps diplomatique de beste wensen geuit voor 1938. In Duitsland nu, zoals in vele ander landen, is de Nuntius van het Vaticaan immer de deken van het corps en zo moest aldaar Mgr. Orsenigo de nieuwjaarswensen van het corps overbrengen.

Doch nu is het wel merkwaardig hoe de Duitse radio, en de Duitse pers zal het wel niet minder doen, aan de gansе wereld met veel ophef van deze rede kennis geeft, om in deze tijd van Kerkstrijd aan de goegemeente te suggereren dat de verhoudingen tussen Berlijn en het Vaticaan toch zo hartelijk zijn.

In verband hiermede is echter niet minder merkwaardig dat dezer dagen door de Paus de twee Franse Ministers Chautemps en Delbos begiftigd zijn met hoge Pauselijke onderscheidingen, en daaraan toegevoegd is de mededeling dat de Paus hiermede heeft willen tonen zijn bijzondere sympathie voor de hui-

dige regering in Frankrijk. En geen wonder.

Frankrijk is thans doende aan Duitsland een lesje te geven in verstandige politiek.

Het heeft in 't verleden vele malen en gedurende vele jaren een anti-clericalen koers gevolgd.

Het had een man als Combes aan 't bewind, die op fanatieke wijze de strijd tegen de kerk aanbond. En in een nog vroegere periode kende het een Gambetta, die het befaamde parool uitgaf: „Het clericalisme is de vijand-"

De wereld-oorlog bracht het land, of liever de regering tot nadenken en Frankrijk schijn nu inderdaad — getuige de luisterijke ontvangst het vorgi jaar van kardinaal Pacelli — teruggekomen te zijn van de dwalingen zijns weegs.

Men kan slechts hopen, dat het in deze nieuwe koers — die internationaal de aandacht op zich vestigt — volhardt.

Er is geen dommer politiek dan anticlericale politiek, geen dwazer strijd, dan strijd tegen de Kerk, — een politiek en een strijd, welke van meet af gedoemd zijn tot mislukking en verderf.

De geschiedenis heeft het ontelbare malen bewezen, en telkens opnieuw moet men zich ergeren en verbazen over de kortzichtigheid en verblinding, waarmee op zo roekeloze wijze in het oude kwaad hervallen wordt.

Het régime, dat thans in Duitsland de macht in handen heeft, is ook die kant uitgegaan.

Het zal er de wrange vruchten van plukken.

Waar een reus als Bismarck faalde en ten slotte zijn fouten inzag en erkende, menen mensen, die bij hem vergeleken, slechts politieke dwergen zijn, te kunnen slagen in het knevelen der Kerk.

Het is verbijsterend.

De Parijse correspondent der „N. Rott. Crt." constateerde indertijd, dat het bezoek van kardinaal Pacelli aan Frankrijk het einde van de kerkelijke strijd in dat land bezegeld, haalde verschillende feiten aan, ten bewijze hoe venijnig en benepen deze strijd door de politikasters werd gevoerd en hoe, zelfs na de oorlog, het anti-clericale cartel hem nog trachtte voort te zetten.

„Dit drijven", zegde hij, **„heeft Frankrijk enkel ontgoocheling berokkend, zoals telkens, wanneer het zich tegenover Rome stelde."**

Wij hebben van dit getuigenis het laatste gedeelte onderstreept.

In de „N. R. Crt." — en in de liberale pers in 't algemeen — heeft men dikwijls een geheel ander geluid kunnen beluisteren, wanneer het over de strijd van de Staat tegen de Kerk ging.

De loop der gebeurtenissen heeft ook hier bezinning gebracht en verheldering in de ideeën.

Jammer alleen, dat het beter inzicht soms zo laat komt.

Bonairiaanse Krabbels

De Suppl. begroting van 1938 en Bonaire.

Wanneer we de suppl. begroting van 1938 eens bekijken dan slaat, ons, arme Bonairianen de schrik om het hart. Zulke cijfers, zulke grote getallen zijn we niet gewend. Laten we eens zien wat er zo al voor ons gedaan wordt en voor onze andere eilanden.

Er wordt *f* 5870.— uitgegeven om bij de J. H. Schroederschool te Emmastad een speelterrein in te richten, omdat er geen bomen zijn, die schaduw afwerpen. We hebben natuurlijk medelijden met de dure kinderen, die daar schaduwloos moeten spelen. Doch ook wij hebben hier scholen met speelterreinen zonder bomen.

Op Rincon staat de school op de hoek van een verkeersweg. Een muur om de speelplaats is niet aanwezig; de kinderen worden herhaaldelijk afgeleid door passerende auto's; bomen staan er niet op de speelplaats; W.C.'s of waterplaatsen zijn niet aanwezig. Wij geloven dat een muur plus behoorlijke waterplaatsen niet meer dan *f* 1000.— behoeft te kosten; toch komt die muur er niet. En toch is die muur voor het onderwijs nuttiger dan die inrichting van de J. H. Schroederschoolspeelplaats. Curaçao zorgt niet goed voor Bonaire.

Er wordt *f* 27.000.— meer aangevraagd om de gezondheid van de schoolkinderen te bevorderen: wij hopen, dat Bonaire er een flink deel van zal krijgen en dat het op de goede manier besteed zal worden.

Er wordt aangevraagd:

een markt op Rio Canario	*f* 12.000.—
uitbreiding abattoir	„ 14.000.—
darmwasplaats	„ 2.000.—

samen *f* 28.000.—. Wat heeft Bonaire? Niets, maar dan ook niets.

Voor de uitbreiding der waterleiding wordt maar *f* 98.000.— gevraagd. Indien wij 5% van dit bedrag, zouden krijgen, zouden heel wat putten gebouwd kunnen worden en zouden heel wat huismoeders en kinderen bevrijd worden van de last, water over een grote afstand te moeten aanslepen. Curaçao zorgt slecht voor Bonaire.

Voor uitbreiding der waterleiding op Aruba wordt maar liefst *f* 270.000.— aangevraagd. Wij weten niet hoeveel dit wel is, want we hebben zoveel geld nog nooit bijeen gezien. Maar voor ons Bonaire wordt niets aan de watervoorziening gedaan. Kom heren landraden, want het rijke Curaçao zorgt nu toch eenmaal slecht voor het arme Bonaire.

Er worden op Curaçao plantages aangekocht; nu Klein Santa Martha; we horen ook Knip noemen.

Waarom krijgt Bonaire nu zo iets niet? Waarom kan de kleine boerenstand niet op Bonaire opgefokt worden? Laat hier plantages kopen, laat hier groenten enz. verbouwen en laat de opbrengst regelmatig naar Curaçao verschepen. Curaçao heeft een grote haven met veel schepen, olie-industrieën, he theeft alles en nu krijgt men er nog opleidingsplaatsen voor een kleine boerenstand bij. Geef toch ook aan Bonaire eens iets. Geef ons een een heel klein pes-oliemaatschappijtje of iets anders. We zijn met een heel kleintje tevreden. Het rijke Curaçao zorgt niet goed voor het arme Bonaire.

De herbebossing wordt ter hand genomen. Prachtig. Doch we hopen nu maar dat er nuttige bomen geplant worden en bomen, die hier groeien kunnen. Dividivi moet er komen; dat is een boom, die hier groeit, die niet zoveel verzorging nodig heeft en die een opbrengst geeft, die altijd te verkopen is. Krijgen wij ook herbebossing alsjeblieft meneren te Curaçao.

Er wordt bovendien een groot bedrag ter beschikking van de veehouders gesteld, die wel erg in hun nopjes zullen zijn. We hebben geen veehouders, ja toch één, maar er zijn nog wel andere dingen om Bonaire vooruit te helpen. Help Gouvernement voor het te laat is. Een dood Bonaire is niet zo gemakkelijk levend te maken als een ziek.

KRAAKSTEENTJES EN ZAND EN BUREAUCRATIE.

We komen nog eens op ons beroemd chapiter terug. Het gebeurde op Rincon in het jaar 1938.

„Sjon, ta falta un poco santoe." „Sjon, er is een beetje zand te weinig". Aldus sprak een baas-metselaar tegen zijn baas, voor wien hij een klein karweitje opknapte.

Wel, zei de baas-werkgever, laat dan de truck van die en die nog maar een beetje halen. Ja, maar... was het antwoord en het permit? Permit??? wat voor een permit?? Een permit van den Gezaghebber om zand te halen en dat kost een kwartje. Nu, ga dan even naar de politiewacht en vraag een permit. Hier heb je 10 plak. Baas-metselaar met het kwartje van zijn baas-werkgever naar de politiewacht. O, een permit voor zand. Moet je in Playa zijn, bij den gezaghebber. Wat, naar Playa, 18 Kilometer ver. Kunnen jullie dat niet afgeven? Wel neen, manneke, daarvoor zijn wij niet eerlijk genoeg.

Is het niet godgeklaagd? Een karwei moet worden stil gelegd, omdat de een of andere slimmeling het nodig heeft gevonden alleen in Playa die vergunning af te geven. En dat in onze verlichte eeuw van spoed. Commentaar lieve lezer?? In dit geval kunnen wij er heus geen woorden voor vinden.

Wij zagen nog iets anders. Iemand van Rincon liet ons een papier zien, folioformaat. Er boven stond geschreven: Machtiging tot Ontvangst. En de inhoud was: De Ontvanger gelieve in ontvangst te nemen van meneer Zus en Zo de somma van VIJF CENTEN voor een karlading kraaksteentjes. Dat was getekend door den Gezaghebber. Het was getekend door den ontvanger voor kwitantie en het was getekend voor gezien door den chef-veldwachter. Lust U nog peultjes?? En dat voor vijf centen. Want... het Gouvernement heeft ook de centjes van Bonaire nodig?? Is ook dit niet godgeklaagd?

Rekenkundig vraagstukje. Mijnheer Fiscus krijgt vijf centen aan belasting en geeft vijftien centen uit aan papier en werkloon, hoeveel verdient hij dan? En als dat 25 maal in de maand voorkomt, hoeveel verdient hij dan in de maand?

Geestelijke ruiker. Gezond verstand is 'n kostbaar iets en men mag het niet van elke klerk eisen.

Kris en Kras.

NEDERLAND.

WAT MINISTER ROMME WIL.

„De Tijd" schrijft:

In „Het Volk" tekent G. van Raemsdonk een misleidende politieke plaat met minister Romme, die een ambtenares heenzendt. „De werkende vrouw terug naar de keuken" staat er boven en er onder „De schim van Göring tot minister Romme: „Precies mijn idee!"

Deze plaat is misleidend.

Minister Romme zendt niet de werkende vrouw naar de keuken, maar laat de zelfstandige vrouw de plaats innemen welke zij in het maatschappelijke leven zich zelf verwerft. Juist om de vrouw, die voor haar eigen onderhoud moet zorgen en misschien nog voor moeder, kleine broertjes en zusjes — mede juist om zulk een vrouw niet de dupe te doen worden van deloyale concurrenties, wijst minister Romme de **gehuwde** vrouw, die een echtgenoot heeft naar haar eerste taak als gezinsvrouw terug. Minister Romme heeft als raadslid te Amsterdam van nabij kunnen gadeslaan welk een betreurenswaardig gevolgen het bezetten van ambtenaarsposten door gehuwde vrouwen heeft.

Gehuwde ambtenaressen, wier echtgenoten aanzienlijke betrekkingen, bekleden, nemen daar de plaatsen in, welke zouden moeten ingenomen worden door hem of haar, die voor eigen levensonderhoud te zorgen heeft.

Wanneer er naar werkverruiming gezocht wordt, dan moeten niet slechts oudere kostwinners de slachtoffers voor jongeren worden door een ontslag dat vaak het gemeentebelang zéér schaadt. maar dan moet allereerst de gehuwde vrouw die een kostwinner bezit, plaats maken voor hen die de kostwinning van node hebben.

De daad van minister Romme is sociaal, maatschappelijk en moreel allezins toe te juichen.

DE VERROOMSING. EN DE WAARHEID.

Dominee Kersten heeft in de Tweede Kamer weer zijn jaarlijkse begrotingsdonder tegen „de verroomsing" van Nederland uitgepakt. Ditmaal heeft hij den bekenden hoogleraar G. Wisse na-geonweerd, die in een rede over de Hervorming heeft gezegd:

„Men wake tegen de verroomsing van Nederland. Dat wij thans zoveel Roomse ministers hebben, getuigt wel van Rome's activiteit, maar ook van het verlaten der al-oude reformatorische beginselen door ons volk."

De liberale Avondpost, die op het stuk van benoemingen ook wel eens antirooms heeft meeegedaan, vindt dit netteren tegen het katholieke volksdeel een blameren van de waarheid en schrijft:

Wil hij één-derde van ons volk in de duisternis werpen? Is dat zijn gereformeerd, christelijke recht? Is dat de levens-arbeid van Oranje eren?

En dan dat sprookje over „de verroomsing van Nederland". Ja, er zijn vier roomse ministers. Maar die hebben we vroeger ook al gehad. Het roomse bevolkings-cijfer is, percentsgewijs, nog steeds lager dan een jaar of zestig geleden. En wat de bekleding van allerlei ambten en betrekkingen betreft zijn de katholieken stellig niet in het voordeel, om het maar heel zacht uit te drukken.

EEN FRANSMAN ZAG DEN BISSCHOP VAN AMSTERDAM!

Gezeten te paard.

„De Tijd" publiceert een fragment uit een Hollandse reisbrief, gevonden in „Les Tablettes de la Charente" een te la Rochelle (Charente Inferieur) verschijnend dagbladje:

„Op een koude avond, geheel alleen wandelend door Amsterdam, ben ik een heel merkwaardige optocht tegengekomen. Het was in een werkliedenbuurt, dat ik militaire muziek hoorde. Ik snelde naar het punt waar deze tonen vandaan kwamen (die nieuwsgierigheid zit zeker in de Amsterdamse lucht) en ik zag een muziekkorps. Dat was een geheel compleet orkest, met grote trom, vaandel en schellebomen en het maakte een geweldig lawaai. Dit korps werd gevolgd door een ander, een jongenskorps. Deze jongens in witte blouses, speelden op mondharmonica's, een dozijn sloeg met alle kracht de trommels en werd geleid door een tamboer-majoor, in een geheel wit uniform, bijna even jong, maar balancerend met zijn staf met de waardigheid van een tamboer-majoor van de keizerlijke garde.

Vervolgens een bijna ongelooflijk ding, zoals men het zich niet zou kunnen voorstellen... Zijne Excellentie de bisschop van Amsterdam te paard! De bisschop, een grijsaard van een even edel als sympathiek voorkomen; met een lange baard en wit haar, scheen me een ware zielenherder. Hij was in vol bisschoppelijk ambtsgewaad, met staf en mijter, met een prachtige purperen mantel. De ene hand hield de staf, met de andere groette hij vriendelijk naar links en rechts, waar de voorbijgangers hem met enthousiaste hoera's antwoordden. Zijn wit paard werd bij de teugel geleid door twee pages, een neger en een blanke, met uniformen bijna zoals die van de Pauselijke Zwitserse garde.

Achter deze groep volgde een menigte kinderen, jongens en meisjes door elkaar. Ieder kind droeg op de borst een kaart, waarop ik het woord „speeltuin" las, dat ik niet kan vertalen. Deze stoet trok door de nauwe straten tot aan een groot gebouw, waar iedereen naar binnen ging. Ik heb nog nadere inlichtingen gevraagd, maar helaas, niemand verstond me. Men antwoordde mij met een welsprekend schudden van het hoofd.

Ik geloof, het was een feest van den bisschop die — naar mijn idee — in de stad Amsterdam een figuur van onmetelijke populariteit is. Ik heb zijn attributen — staf en mijter — in een groot aantal étalages gezien en men verkocht zelfs zijn beeldjes in chocolade of suiker."

Commentaar op dit verhaal schijnt ons overbodig meent „De Tijd". De brave schrijver van deze reisbrief heeft de haan horen kraaien en niet geweten waar de klepel hing, doch zijn beschrijving van de mondorgelclub was toch niet slecht. Dat was zeer zuiver opgemerkt. En in ieder geval was de Sinterklaas van deze speeltuinvereniging een, die zijn rol met waardigheid speelde. Als je dan — zoals deze Fransman — nog nooit van Sinterklaas hoorde...

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:

4.45 uur vroegmis
7 uur kindermis
8.15 uur hoogmis
's avonds om 7 uur lof
In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: Iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

EEN INDRUKWEKKEND OGENBLIK.

De Nederlander schrijft: 15 December.

Het was gistermiddag in de Tweede Kamer wat rumoerig.

Na de stemmingen over de dienstplichtverlenging en twee spellingmoties kwam een groot aantal naturalisatieontwerpen in behandeling.

De N.S.B.-ers vonden daarin aanleiding tot het ontvouwen van anti-semitische rassentheorieën, welke zij van onze Oostelijke naburen geleerd hebben. De Kamer reageerde daarop met ironie en scherp sarcasme.

Ter rechtezijde acht men het niet nodig te reageren. Is er iemand, die twijfelt aan het daar ingenomen standpunt? Immers neen.

Van liberale en socialistisch e zijde laat men protest horen tegen de ras- en bodemtheorie. De communist De Visser doet zijn machtig stemgeluid door de Kamer daveren. Hij vindt bij een brede groep Kamerleden gehoor. De voorzitter he,ft intussen wat last met hem.

Daarna valt er stilte.

De minister van Justitie krijgt het woord. Eerst een sober antwoord op enkele vragen. Dan een enkele opmerking slechts over het joden-vraagstuk. De minister beroept zich op de doelstelling van het Kabinet: de handhaving van de Christelijke grondslagen onzer samenleving. Elk apart stellen van de Joden in ons volk zou daarmede in strijd zijn. Dan herinnert de minister onder grote stilte van alle aanwezigen eraan, dat wij Kerstmis tegengaan. Straks herdenken wij weder de komst van Hem, die door velen als hun Verlosser wordt geëerd. Vergeten wij niet, dat Hij was een kind van het Joodse volk, de Zoon van een Joodse Moeder.

Zulke ogenblikken zijn zeldzaam in het leven der Kamer. Het zijn niet haar slechtste.

BUITENLAND

WAT DE BEWAPENING DE WERELD KOST.

Driemaal zoveel als vóór 1914.

In een boek van ruim elfhonderd bladzijden heeft het secretariaat van de Volkenbond een uitvoerig overzicht gegeven van de statistische gegevens omtrent de bewapeningscijfers van 64 mogendheden, daaronder begrepen ook die staten, die niet bij de Volkenbond zijn aangesloten.

Het secretariaat stelt vast, dat in vergelijking met de cijfers van vóór de wereldoorlog, de staten thans driemaal zoveel uitgeven voor leger, luchtmacht en vloot.

Alleen de Europese landen hebben in 1937 vier en een half millioen gouddollar voor de bewapening uitgegeven, terwijl het totaalcijfer van alle 64 mogendheden ruim elf milliard en honderd millioen gouddollars bedraagt, zodat Europa 63.4% van het wereldtotaal vertegenwoordigt (in 1932 was het slechts 30%).

De stijging van deze uitgaven is volgens het secretariaat voornamelijk aan twee oorzaken toe te schrijven: vooreerst aan het feit, dat de geregelde troepen in ieder land steeds meer zijn uitgebreid (8.500.000 in 1937 tegen 6.00.000 in 1933), en vervolgens aan de hoge kosten, die het moderne oorlogsmateriëel, de motorisering en de mechanisatie van het leger met zich medebrengen.

EEN GEWELDIGE KRACHTSVERSPILLING.

Het Italiaanse blad „Il reste del Carlino" schrijft:

Dr. Carles Tigerstedt van de Universiteit van Helsingfors heeft enige tijd geleden verschillende proeven genomen, om na te gaan hoeveel levensenergie er bij het dansen verspild wordt.

Dr. Tigerstedt heeft als resultaat van zijn proefnemingen vastgesteld, dat een man van een normaal gewicht bij het dansen van een wals een hoeveelheid warmte verbruikt, die voldoende is, om 5 L. water van 4 gr. boven nul tot het kookpunt te brengen.

De „Charleston", die van de Verenigde Staten naar hier is gekomen, eist meer kracht dan nodig is om 10 bomen te vellen, waaruit duidelijk blijkt dat deze dans helemaal niet aan te bevelen valt, vooral niet voor vrouwen. De dans, die tegenwoordig bekend is onder de naam „Java" vordert een kracht, die gelijk staat met een stevig vuistgevecht.

Ons lichaam is een machine met een inwendig verbrandingsproces; deze motor loopt altijd, doch op zekere momenten versnelt de loop en is het krachtsverbruik groter. Wanneer iemand rust, dan is het gebruik veel geringer en de organen slijten dus niet af. Het hart van een mens, die zich normaal beweegt, werkt veel bedaarder en langzamer dan dat van een mens, die danst. Het aantal hartslagen bij deze beide personen geeft een verschil van 20.000 hartslagen per dag.

De gevolgen van krachtsbesparing zijn van buitengewoon gewicht.

Men heeft wetenschappelijk vastgesteld, dat hoe meer kracht tijdens het leven gespaard wordt, men des te langer kan leven. Een man verbruikt veel meer kracht dan een vrouw. Twee personen van verschillend gewicht verbruiken een verschillende kracht; de grootste en de zwaarste veel meer dan de kleine en licht gebouwde persoon. De geleerden konden de grootte van het krachtsverbruik op verschillende manieren vaststellen. Het grootste krachtsverbruik heeft de wasvrouw, dan volgt de arbeid van een houthakker.

BEROEMD PRIESTER-GELEERDE.

Onder de geestelijkheid van Ceylon neemt de 62-jarige inlandse priester Swaminader Gnana Prakasar een zeer merkwaardige positie in. Hij werd als Hindoe opgevoed, werd eerst Protestant, ging later over tot de Katholieke Kerk en werd op reeds gevorderde leeftijd priester gewijd. Pater Gnana Prakasar wordt in heel Indië als een deskundige beschouwd voor de geschiedenis en talen van Indië. Thans is hij bezig met de samenstelling van een groot etymologisch en vergelijkend woordenboek der Tamil-taal, die door 30 millioen bewoners van Indië en Ceylon gesproken wordt.

Pater Gnana Prakasar heeft herhaaldelijk verklaard dat hij meer dan 5.000 vooraanstaande en ontwikkelde Hindoes tot de Kahtolieke Kerk heeft kunnen brengen, enkel en alleen, omdat hij op wetenschappelijk gebied werkzaam was. Daarmee is tevens de opwerping weerlegd, die in Indische culturele kringen nog vaak naar voren wordt gebracht, als zou het Christendom, dat uit de vreemde in Indië is geïmporteerd, geen toekomst hebben.

BEKERINGSWERK ONDER DE JACOBIETEN.

De terugkeer der Jacobieten in Brits-Indië tot de oude Moederkerk neemt steeds groter afmetingen aan. Reeds vroeger hebben duizenden Jacobieten tegelijk met 2 hunner bisschoppen zich weer bij de Katholieke Kerk aangesloten.

Thans is een der meest invloedrijke leden der Schismatieke Jacobitische gemeente van Knanaya, mr. P. T. Cherain met zijn beide zonen in de kathedraal van Kottayana in de Katholieke Kerk opgenomen. Zijn voorbeeld zal weldra door talrijke andere Jacobieten worden gevolgd.

NIEUWE KERKEN ROND PARIJS.

Kardinaal Verdiers, Aartsbisschop van Parijs heeft de plechtige Consecratie verricht van drie nieuwe kerken, die volgens het grote bouwplan in de voorsteden van Parijs werden gebouwd; hierbij bevindt zich ook de Don Boscokerk in de Arbeiderswijk Charonne; een meesterwerk van moderne architectuur.

HET KATHOLICISME IN BRITS-INDIË.

Een der meest bloeiende missiegebieden van Brits-Indië is wel het Aartsbisdom Calcutta, waar het aantal Christenen in de laatste 10 jaar met 61.500 gestegen is.

Het totaal aantal Katholieken in de bisdommen Ranchoon en Calcutta bedraagt thans 297.500.

CURACAO.

WAAR LIGT JONGEJAN?

We hebben enkele weken geleden onder deze vraag mededeling gedaan van een telegram uit de Beurs, waarin werd gemeld dat Oud Minister Lidt de Jeude benoemd werd tot lid van de gemeenteraad te Jongejan.

We vinden thans in de Nederlandse bladen de oplossing.

Het oorspronkelijke bericht heeft geluid:

> In de gisteren gehouden vergadering van het bestuur van het Koloniaal Instituut zijn tot leden van de Raad van Beheer benoemd de heren Jhr. Ir. O. C. A. van Lidt de Jeude, oud-minister van Waterstaat en mr. W. G. F. Jongejan, voorzitter van de Ondernemersraad voor Nederlands-Indië.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN

Aan den Hoofdagent van Politie D. Dijkstra is drie en twintig dagen vrijstelling van dienst verleend.

Aan de tijdelijk schrijfster, Mej. I. Jesurun is acht en twintig dagen vrijstelling van dienst verleend.

De Gezaghebber van Bonaire, J. M. S. van Eps is met ingang van 15 Januari 1938 in activiteit hersteld en de commies H. A. Hessling is eervol ontheven van de verdere waarneming van het ambt van Gezaghebber van Bonaire, overgeplaatst naar Curaçao en werkzaam gesteld ter Gouvernement-Secretarie.

De Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie, M. B. Bartels Daal is ontheven uit de functie van ambtenaar van het Bevolkingsregister op Curaçao en benoemd tot Hoofd van het Centraal Bureau voor het Bevolkingsregister van het Gebiedsdeel Curaçao.

De adjunct-commies, R. R. da Costa Gomez, werkzaam op het Bevolkingsregister op Curaçao is benoemd tot ambtenaar van het Bevolkingsregister op Curaçao.

De agenten der burgerpolitie, M. P. Eugenio en G. M. Lodowika zijn bevorderd tot agenten 1ste klasse der burgerpolitie.

De Gouverneur heeft op een door Z.E. aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden verzonden telegram luidende:

„Mede namens bevolking bied ik Uwer Majesteit en Koninklijk Huis eerbiedige wensen aan voor een voorspoedig en zegenrijk nieuwjaar".

Het volgende telegram ontvangen:
„Ik betuig U mijn dank voor gelukwensen mede namens bevolking Curaçao" Wilhelmina.

De wnd. Gouvernements-Secretaris.
R. Boskaljon.

GEDENK-KRUIS VOOR PATER DONDERS.

Gelijk bekend heeft de Eerbiedwaardige Dienaar Gods Petrus Donders van 1856 tot 1887, het jaar van zijn overlijden, gewerkt onder de melaatsen van het toenmalige melaatsen-oord Batavia aan de Coppename in Suriname.

Van Batavia is niets meer over Na de overbrenging der zieken naar Groot-Chatillon is het oord geheel verlaten. Wat niet met de grond werd gelijk gemaakt, verviel vanzelf. En tenslotte overwoekerde de weelderige tropische plantengroei alles.

Het oerwoud hernam zijn rechten.

De reiziger, die nu de Coppename bevaart, vindt nergens vanaf de rivier enige aanduiding, dat daar een nederzetting is geweest, waar een uitzonderlijke figuur heeft gewerkt en zich verering heeft verworven ver buiten de kring zijner geloofsgenoten.

In 1933 hebben de Tilburgse Fraters aldaar op Batavia een groot houten krius geplant, teneinde op de plek zelf, waar Petrus Donders, geboortig uit Tilburg, heeft gewerkt, de herinnering aan zijn naam vast te leggen.

In de tropische natuur kon een dergelijk gedenkteken natuurlijk niet lang stand houden. Het begint reeds in verval te geraken.

De Tilburgse bevolking, die veel verering heeft voor haar grote stadsgenoot, heeft intussen gezorgd voor een monumentaal stenen kruis, dat binnenkort op Batavia zal worden geplaatst door de goede zorgen der Tilburgse Fraters.

Het kruis, uitgevoerd door A. Wesel, Tilburg, staat op de voetstuk, waarop staat gegrift:

op deze plaats
werkte en stierf
De Eerbw.
P. DONDERS
1856—1887.

De voet van het kruis, rustend op het voetstuk met opschrift, draagt het Christus-monogram, geflankeerd door de tekens **alpha en omega.**

Gedurende de Kerstdagen zou het kruis voor belangstellenden ter bezichtiging gestaan hebben op het plein der St. Bonifaciuskerk aan de Wanicastraat te Paramaribo.

WELKOM.

Via Suriname arriveren hier Maandag van hun verlof, de Eerw. Fraters Romualdus en Thomas.

DIEFSTAL.

Door de 35-jarige koopman D. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van acht kartonnen sigaretten.

Een onderzoek wordt ingesteld.

ONTVREEMD.

De 46-jarige los werkman S. heeft aangifte gedaan, dat uit een koraal te Koraal Specht, een hem toebehorende schaap is ontvreemd.

De Politie heeft de zaak in onderzoek.

BEDREIGING.

De 49-jarige vrouw C. heeft aangifte gedaan dat zij door haar 29-jarige zoon M. met een kapmes is bedreigd. De Politie heeft de zaak in onderzoek.

ONTVREEMD.

Door de 32-jarige brievenbesteller M. is aangifte gedaan dat hij uit zijn woning een bedrag van zes gulden vermist, hetwelk vermoedelijk ontvreemd is.

De Politie onderzoekt de zaak.

PROCES-VERBAAL OPGEMAAKT.

Terzake diefstal van een damesjapon wordt proces-verbaal opgemaakt tegen de 19-jarige dienstbode De L.

Door de Politie wordt proces-verbaal opgemaakt tegen de 17-jarige timmerman A., die zich tegenover een paar alhier wonende vrouwen, wier wonine hij was binnengetreden, als rechercheur had uitgegeven.

DE GRACE LINE.

Zondag a.s. zal hier arriveren de „Santa Rosa" het eerste schip van de Grace Line, welke de Red. D. heeft vervangen. Zoals onze lezers weten zijn op de Caraïbische lijn de drie schepen Santa Rosa, Santa Paula en Santa Elena in de vaart gebracht en elke Zondag zullen we een dezer luxueuse Steamers in onze haven zien.

Deze schepen zijn slechts enkele jaren oud en voerden vroeger tussen New York en California via Centraal America. Ze zijn 508 voet lang en 72 voet breed en varen 19 knopen per uur met een accommodatie van 222 personen Het zijn van de meest moderne schepen te wereld en speciaal ingericht voor de Tropen.

Ons Welkom aan deze nieuwe schepen en in het bijzonder aan de Santa Rosa, de eersteling die morgen met 117 passagiers onze haven bezoekt.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de Grace Line een tijdtafel en prospectus.

Van de agent Roberto de Lanoy een monster fles Schotse Whisky.

Van Victor Pinedo een notitie boekje van de Deli Brouwerij Amsterdam.

Van de firma Mensing een kunstkalender van de Gevaertproducten.

BIJ DE INDIANEN VAN VENEZUELA.

Reeds bij het eerste morgenkrieken was ik buiten in het open veld en verzamelde ik materiaal voor mijn werkzaamheden. Mene Grande is zeer schilderachtig gelegen op een heuvelachtig landschap op welks hoogste punt het clubhuis gebouwd is. Van daar heeft men een heerlijk vergezicht tot diep in het land tot aan de dichte wouden, die langzamerhand als slachtoffers vallen van de voortschrijdende techniek. Langzaam maar zeker dringt de mens door het dichte woud, onderzoekt door boringen de ligging en de capaciteiten der oliehoudende lagen, en wanneer hij ze gevonden heeft, duurt het niet lang meer of er lopen brede wegen doqr het woud... buisleidingen worden aangelegd, boortorens getimmerd en machines aangebracht, die hun cyclopenwerk tegen de machten der natuur beginnen...

De ketels der stoommachines worden ook hier verwarmd met aardgas dat uit de boorgaten opgezogen wordt, het water voor de ketels wordt uit een troebel riviertje gehaald, waarin vroeger krokodillen dartelden.

Een dicht net van water-, gas- en stoomleidingen loopt over het veld. Van de heuvels klinkt de echo van het monotone geruis van de fabriek. De ontwikkeling van de petroleum-industrie heeft in ieder geval niets bijgedragen tot verfraaiing van het land. Men moet wel over de dichterlijke fantasie van den ingenieur-poeët Max Eyth beschikken, om het woud, gevormd door boortorens, schoon te vinden.

Stilzwijgend dulden de boomreuzen, dat zij door bijl en zaag geveld, met wortel en al uitgeroeid worden. De vogels en de dieren van het woud trekken zich terug en wijken voor de overmacht van den mens.

Doch niet in alle gedeelten van ons land wordt die industriële ontwikkeling zo maar zonder de minste tegenspraak verdragen.

Aan de overkant van het Maracaibo-Meer in het district Colon leeft in de dalen van de Rio Santa Ana een wild volk, de gevreesde Motilone-Indianen, die hun jachtgronden verdedigen met een hardnekkigheid, die speciaal eigen is aan onbeschaafde volken. Hun wapens bestaan uit pijl en boog, die zij meesterlijk weten te hanteren. De boog heeft manshoogte en is uit het hout van de zwarte palm gesneden. Er is buitengewone kracht voor nodig om hem te spannen. De Motilone gebruikt hierbij zijn voet en plaatst de rechthoekig omgebogen grote teen tegen het hout. De pijl, die vervaardigd is uit het hout van de moeraspalm en de bamboeboom en een lengte heeft van 2 tot 2½ meter, splijt op een afstand van 100 meter, nog een boomstam. De punt van de pijl is gewoonlijk 15 á 20 cm lang en op 2 of 3 plaatsen van een weerhaak voorzien; meestal is hij ook vergiftigd, speciaal in gevallen als er jacht op mensen gemaakt wordt. De pijl, waarvan kortgeleden de opzichter van een petroleummaatschappij 't slachtoffer werd, drong in de rug van den ongelukkige, juist onder het schouderblad. Hij ging hem door de borst en zat zo vast tussen de ribben, dat het de grootste moeite kostte, hem eruit te trekken.

De Indianen schieten uit een hinderlaag en weten zich zeer bijzonder goed in het kreupelhout te verbergen en zich bij eventuele vervolging in veiligheid te brengen, zodat het nog nooit gelukt is hen te zien, laat staan dan te vangen. Zij verraden zich, omdat zij tengevolge van de gebogen teen een eigenaardige spoor achterlaten en de walgelijke lucht, die ook aan alle voorwerpen, die zij aangeraakt hebben, blijft hangen. Ook de rook van hun kampvuren toont de blanken de plaats van hun aanwezigheid.

De Indianen bouwen hun dorpen in streken, waar veel wild zit, gewoonlijk aan de oevers van bevaarbare rivieren. Zij voeden zich met vissen en het buitgemaakte wild, echter ook van de producten van hun bananen ,suikerriet, ooft- en groentenvelden. Kannibalen zijn zij echter niet. Verschillende benden, soms ook hele stammen leiden een Nomadenleven. Zij trekken langs de oever van de Santa Ana en Catatumbostroom tot aan de mondingen dezer rivieren. De juistheid van deze waarnemingen wordt door vliegers bevestigd en ook door het materiaal van hun pijlen, een bijzonder soort bamboe, die uitsluitend in de moerassen langs de kunst groeit. Op hun tochten wonen zij in primitieve hutten van palmentakken.

Gewoonlijk doen de Motilonen geen bijzondere moeite om hun aanwezigheid in de nabijheid van de kampen der petroleum-maatschappijen te verbergen. Men heeft menigmaal in de donkere nachten gehoord, hoe zij elkander toeriepen en reizigers, die in boten op de Santa Ana of de Catatumbo-rivieren voeren, zagen uit de verte hun kampvuren.

Alleen overdag en wanneer zij zich op een aanval voorbereiden, nemen de Indianen de grootste voorzichtigheid in acht en trachten zij hun verblijf te verbergen. Mensen, die hun land kennen, wordt het verblijf toch nog door bepaalde tekens verraden. De ongerustheid van het wild, de opwinding der vogels en apen in streken, waar zich geen mensen der petroleum-maatschappijen ophouden, zijn zekere bewijzen voor de aanwezigheid van Indianen.

Hunne aanvallen doen zij bij nacht. Zo gauw de schemering begint te vallen, verzamelen zij zich aan de rand van de open plek en schieten, verborgen door bomen en struikengewas, pijlen in het kamp der vreemdelingen en op de mannen die aan boortorens werken. Tegelijkertijd liggen zijn ook aan de rivieren op de loer en vallen de bemanning van kano's en barkassen aan. In de laatste tijd zijn ook aanvallen gepleegd op het klein spoor, dat materiaal naar de kampen brengt. De machinist was gedwongen de wagen af te koppelen en met de locomotief te vluchten.

Even verder moest hij stoppen om enige telefoondraden van de rails te verwijderen. Toen de Indianen dit bemerkten, renden zij door de jungle en deden nogmaals een aanval. Gedurende de hele tijd was er niets van hen te zien en evenmin kon men ze horen.

De aanvallen zijn de laatste jaren wat aantal en ook wat heftigheid betreft, zeer toegenomen.

Toen de petroleum-maatschappijen de eerste keer het Indianen-gebied binnen drongen, beproefden zij zich van de goede wil of minstens toch van de neutraliteit der inboorlingen te verzekeren. Zij zetten brood, versierselen, zakken zout en andere dingen, waarvan verondersteld kan worden dat de Indianen ze gebruiken konden, klaar. In een ander geval namen twee ingenieurs een boot en roeiden zonder speciale bescherming naar een Indianendorp. Zij hadden verschillende geschenken meegenomen en hoopten goed ontvangen te worden. Toen zij aankwamen was het dorp verlaten. Zij legden hun geschenken neer en vertrokken. Nauwelijks hadden zij een paar mijlen achter de rug of hun terugtocht werd zeer verhaast door een regen van pijlen die uit de jungle op de oever werden afgeschoten. De maatschappijen volgen nu een zeer verzoenlijke politiek en zij hebben hun mensen bevel gegeven, alleen bij een directen aanval te schieten.

Het voortdurend gevaar aangevallen te worden, de voortdurende waakzaamheid die geëist wordt, en die verdubbeld moet worden, zodra een afdeling het kamp verlaat, heeft de mensen zó in spanning gebracht, dat zij bij de minste beweging in het woud, die absoluut niets met de Indianen uit te staan heeft, er op los te schieten.

In het gebied der Indianen heerst alzo een permanente oorlogstoestand. Een ongelukkig toeval heeft de vijandige houding der Motilonen tegenover de Blanken nog verscherpt. In het droge tijdperk was er op verschillende plaatsen in het woud brand uitgebroken.

Duizenden morgen grond in de omgeving der boorputten waren afgebrand. De Indianen waren er van overtuigd dat deze brand moedwillig veroorzaakt was met het doel hunne jachtgronden te vernielen en van die tijd af is de veldtocht tegen hun vermeende vijanden veel heftiger geworden.

De kampen der petroleummaatschappijen en andere bedrijven worden door militairen bewaakt. De Venezolaanse Regering, die de concessie aan de maatschappijen verleent, moet ook voor het behoud van hun eigendom en de veiligheid der arbeiders zorgen.

Om aan deze verplichting volledig te kunnen voldoen, werden de open plekken in de omgeving der kampen en boorplaatsen zó ver uitgebreid, dat de Indianen bij eventuele aanval uit hun dekkingen te voorschijn komen. Verder worden wachten geplaatst, terwijl de omgeving met schijnwerpers belicht wordt. In de regel zijn deze maatregelen voor de veiligheid van het kamp genoeg geweest, maar de reizigers in de treinen en op de boten zijn nog altijd niet voldoende beschermd voor de Indianen. Doch daarmee is de maat der moeilijkheden, waarmede geologen en boorwerkers in Tarnafeld te kampen hebben, nog lang niet uitgeput. Behalve de pijlen der Indianen worden zij nog voortdurend beloerd door allerlei ziekten en gevaren van het oerwoud.

Wie van ons denkt, wanneer wij in gemakkelijke auto's over de gladde asfaltwegen rijden en onze tanks met benzine, een bijproduct van petroleum laten vullen, aan de slachtoffers, die techniek van de petroleum van haar moedige pioniers eist?

Grote mannen zoeken na het hoogste bereikt te hebben, dikwijls nog een taak op een gebied, waar hun kracht niet toereikt en verliezen zo een moeizaam verworven reputatie.

„Wat desen heeft verrijkt,
heeft genen uytgeput;
„'t Was ieder even na,
maar enigszins even nut."

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

In verband met een nieuwe crisis van de Franse franc is het Kabinet Chautemps gevallen.

De „Samoan Clipper" is met zec personen verongelukt in de omgeving van de Samoa eilanden.

NEDERLAND.

Het garnizoen van Amersfoort is verhoogd van 2100 tot 6000 manschappen.

Blijkens de Woensdag gepubliceerde weekstaat der Nederlandse Bank, is de goudvoorraad de afgelopen week wederom met 10 millioen gestegen.

Onder grote publieke belangstelling is de Jan van Brakel naar West Indië vertrokken.

Het metrieke stelsel is thans voor geheel Ned. Indië ingevoerd. De productennoteringen zullen voortaan in honderden kilo's geschieden.

De behandelende geneesheer van de Prinses, Dr. de Groot, heeft medegedeeld dat hoewel het onmogelijk is om de datum met zekerheid vast te stellen de grote gebeurtenis eerst over enige weken tegemoet gezien mag worden. De gezondheidstoestand van de Prinses is uitstekend, terwijl de emoties van de laatste weken op haar algemene toestand geen invloed hebben gehad.

Door grote spanning van velen, die uit hoofde van hun beroep te Soestdijk verzameld zijn, is na de verklaring van Dr. de Groot, ietwat geluwd.

Door de P.T.T. zijn technische voorzieningen getroffen, waardoor de snelste verspreiding van berichten gewaarborgd is. De bijzondere installaties worden voortdurend gecontroleerd, zodat de P.T.T. zeker een woord van lof toekomt voor de keurige verzorging.

Door een vernuftige technische installatie is het niet onmogelijk, dat men erin slagen zal de saluutschoten bij de geboorte der Koninklijke telg gelijktijdig in Nederland en in Indië te doen afvuren.

De Prinses maakte eergisterenmorgen en middag een autotoer.

De Nederlandse handelsbalans gedurende 1937 geeft de volgende cijfers: Invoer 1.551 millioen gulden, Uitvoer 1.148 millioen Gulden. Over 1396 waren deze cijfers respectievelijk: 1.017 en 746 millioen Gulden. Uit de cijfers blijkt, dat de uitvoer van radio-artikelen en gloeilampen in December hoger was dan in November, terwijl kunstzijde een daling te zien gaf.

De nationale film, ter gelegenheid van het regeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin zal worden vervaardigd door Ben van Eysselstyn, die in samenwerking met Mevrouw van Ammers Kueler het scenario heeft geschreven en thans bezig is aan de bewerking van het draaiboek.

MODERNE JEUGD. Engelse meisjes, behoren bij de Gezondheids- en Schoonheidsbond houden in groot tenue repetitie door de straten van Londen voor de Lord Mayor's Show.

KU-KLUX-KLAN ROUWDIENST. In wit kleed staan deze Klan-mannen als Erewacht bij de baar van een van hun leiders, gestorven in de staat Florida.

BOEKBEOORDELING.

Dr. W. G. N. VAN DER SLEEN.

CANADA.

Niet alle liefhebbers van boeken over vreemde landen en hun problemen houden van journalistieke reisbeschrijvingen zonder meer. En evenmin houden zij allen van zwaarwichtige economische studies met brokjes statistiek tussen de tekst. Op de gelukkigste wijze verenigt het werk van Dr. van der Sleen de beste eigenschappen van een boeiend reisverhaal èn een op leken berekende schildering van de mogelijkheden en eigenaardige moeilijkheden van een land. Zonder dat het daardoor ook maar enigszins een tweeslachtig karakter krijgt, wisselen vaardig-weergegeven impressies en interessante bijzonderheden over land en volk elkander af.

Dat een boek als dit nu eens niet naar een buitenlands origineel werd bewerkt, doch geschreven is door een bekend Nederlander, heeft het grote voordeel, dat het geheel is gericht naar de belangstelling en de smaak van een Nederlands publiek. Zo werd speciale aandacht gewijd aan de perspectieven der immigratie door Nederlanders, aan Hollandse nederzettingen en hun bevolking.

Of de schrijver ons nu de geschiedenis en ontwikkeling van het land verhaalt, of ons zijn grootse landschappen beschrijft met hun geologische en aesthetische karakteristieken: of hij ons een indruk geeft van de rijke voortbrengselen en de wijze waarop zij gewonnen worden, of ons die alleraardigste verhalen doet van de natuurreservaten, van het leven der bevers en van hun beschermer Grey Owl, den begaafden Indiaansen schrijver — overal is hij even onderhoudend en nergens kan men eigenlijk de lectuur staken zonder een zucht van spijt.

De lezer leert uit dit boek Canada kennen, Canada begrijpen, in Canada levendig belang stellen, en vóór alles, Canada zien — zo tastbaar-nabij alsof hij er zelf verbleef.

24 fotopagina's
ingenaaid *f* 2.90 gebonden *f* 3.90
Verkrijgbaar in de boekhandel en bij de uitgevers

N.V. Het Nederlandse Boekhuis
Langestraat 70 te Tilburg.

CHARLEY CHAPLIN EXIT.

De kleine zwerver viel als slachtoffer der moderne filmindustrie.

Er was een tijd, dat voor de mensen het noemen van de film onverbrekelijk verbonden was aan de naam Charley Chaplin. Velen, die van de eerste films niets moesten hebben, omdat ze die te grof of te naief vonden, werden door Charley Chaplin naar de bioscoop gelokt. Wat slechts enkele filmsterren na lange tijd was gelukt, presteerde Charley Chaplin stormenderhand. Hij veroverde de intellectuelen.

En niet door de macht van zijn bijzondere persoonlijkheid, door zijn buitengewone gaven als filmspeler of zijn verdiensten als cineast. Men bewonderde hem om de eenvoud en de zuiverheid van zijn creactie, hield van diepe menselijkheid in zijn zielig zweversfiguurtje.

Charley Chaplin kwam uit de school der eerste filmkomieken als Ham en Bud, Roscoe, Arbuckle (Fatty) en Harold Lloyd. Maar hij streefde hen allen voorbij en was een tijdlang de koning van de film, hoogverheven boven tal van ploeteraars.

Er zat een trieste humor in zijn creatie, die in de valse sfeer van de toenmalige film een bijzondere verrassing was en velen ontroerde. In de jaren na 1920 vierde Charley Chaplin triomfen.

Eerst volgden zijn films elkander regelmatig op, daarna kwamen ze onregelmatig en in het geval van de laatste „Modern Times" heeft men jaren moeten wachten.

Men zal nu niet langer meer behoeven te wachten, want Charley Chaplin zal geen films meer maken, waarin hij zelf als de zielige zwerver optreedt. Hij heeft dit onlangs verklaard op een manier, die een terugkeer onmogelijk maakt. Bovendien hebben de financiele uitkomsten van „Modern Times" hem duidelijk gemaakt, dat een volgende film hen grote verliezen zouden opleveren.

Amerika, het land, dat Charley Chaplin op de wereld afstuurde, beschouwt hem en zijn films als een anachronisme. Het publiek komt niet meer naar hem kijken. En het publiek beslist. Van Europa en Azië, waar Chraley Chaplin voor velen nog steeds een geliefkoosde filmfiguur is, kan hij niet leven.

Zoals de kleine zwerver alleen achter bleef op het door de woonwagens ontruimde veld in zijn film „Het Circus", zo is Charley Chaplin alleen achtergebleven in de filmindustrie. Men heeft hem er laten staan.

„Modern Times" sprak het beslissende woord, nadat „City Ligths" uitkwam, was de geluidsrevolutie pas begonnen en ook de ommekeer in de Amerikaanse industrie,o.a. wat de technische perfectie betreft, nog in aarzelende ontwikkeling.

Tussen „City Lights" en „Modern Times" lagen vijf jaren. In die vijf jaren heeft men alle oude Chaplin-films van de zolder gehaald en weer vertoond. Hier te lande kon men er nog van genieten, ondanks de zozeer verouderde techniek. Elders vindt men het genre echter niet leuk, maar dwaas en onmogelijk. Trouwens, hier te lande is het zwakke geslacht nooit erg voor Charley Chaplin geporteerd geweest.

[illegible] Charley Chaplin's creatie in wezen niet verouderde, hetgeen het publiek er mee vereenzelvigt holde met reuzensprongen vooruit. Wat is er niet gedaan, om Laurel en Hardy in de gunst te doen blijven, welk een aandeel hebben de tekenfilms niet opgeëist op het terrein der komische films. Sommigen zijn er zelfs van overtuigd dat Charley Chaplin uiteindelijk door Micky Mouse c.s. verslagen is...

Charley Chaplin, zoals men hem op de film zag, behoort dus tot het verleden. Zijn droom is nu nog, een superfilm te maken, waarvan het scenario van een Shaw zou zijn, de muziek van een Strawinsky (die tot zijn persoonlijke vrienden behoort) en de beste spelers van de wereld in zouden optreden.

Tot zijn persoonlijke ambities behoort al sinds jaren, een Napoleonfilm te maken. Ook hier spelen de financiën echter een rol. Kan Chaplin een film maken, die technsch op het peil staat van het gemiddelde, dat in Holywood wordt vervaardigd en dus een kans heeft, het er in gestoken geld op te brengen? Het wordt door velen betwijfeld.

Niet alleen Chaplin is ten achter gebleven in de dolle wedloop van het zich zelf voortzwepende Hollywood. Mary Pickford en Douglas Fairbanks, die evenals Chaplin zelf waren gaan produceren, hebben langzaam ook deze werkzaamheid stopgezet.

Ook zij behoorden tien jaar geleden tot de allergrootsten. Met Chaplin zijn ze naar de achtergrond gedrongen. Wat Chaplin's populariteit bij het huidige bioscooppubliek aangaat, deze werd onlangs schril gekarakteriseerd door een prijsvraag die in Engeland door het Bernstein-theaterconcern werd ingesteld. De bezoekers van deze theaters noemden in hun opgaven van hun lievelingsspelers de naam Charley Chaplin niet. Hij behoorde niet eens tot de eerste vijftig.

Wanneer we hier met een enigszins weemoedige gedachte aan mooie, genotvolle uren de figuur van Charley Chaplin uitluiden, herinneren we er aan, dat hij tot de eersten heeft behoord, die in de film meer zagen dan louter vermaak. Hij heeft altijd geprobeerd, de mensen iets te geven, dat hen ontroerde en veredelde. Hoofdmotief van zijn films was het medelijden met de zwakken. Hij heeft dit medelijden niet weten op te voeren, het niet weten te verheffen, tot een hogere functie, een voor den hedendaagsen mens aanvaardbare vorm, naar in „Modern Times" overduidelijk bleek, maar hij wist zijn bedoelingen toch steeds zuiver te houden.

Charley Chaplin exit. Hij herinnert, juist om zijn voormalige beroemdheid, aan de velen, die in stilte heen gingen, over wier heengaan geen woord werd gerept, maar die vaak terneer zaten bij de stukken van een gebroken leven, een leven, dat gebroken werd in het onverbiddelijke mechanisme, dat filmindustrie heet en dat tot dusver helaas nog slechts één gebieder kent, de almachtige dollar...

SPORT - RUBRIEK

Officële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

Ingeschreven als nieuwe leden van Hollandia: B. Boenders, G. J. van der Wijden, H. Groenewegen en W. Hagendijk.

Het Bondsbestuur deelt mede dat de nieuwe Statuten- en Reglementen boekjes klaar zijn en bij den 1en Secretaris verkrijgbaar zijn ad *f* 0.50 per stuk.

Met ingang van heden zijn de oude Statuten en Reglementen ingetrokken en worden de Verenigingen verzocht hiervan goede nota te willen nemen.

DE EIND-WEDSTRIJDEN TER GELEGENHEID VAN DE HEUGELIJKE GEBEURTENIS IN ONS KONINKLIJK HUIS ZULLEN OP EEN NADER TE BEPALEN DATUM WORDEN GESPEELD.

Stand der wedstrijden:

B-klasse ATLETICO — FEIJENOORD n.m. om 3 uur.
A -klasse VERTEGENWOORDIGEND ELFTAL CURAÇAOENAARS
VS
VERTEGENWOORDIGEND ELFTAL SURINAMERS
aanvang half vijf.

OPSTELLING ELFTALLEN:

CURAÇAO

J. Pinedo
(Herc.)

J. Hollander (R.C.C.) — A. J. Maduro (S.U.B.T.)

W. Leers (J. Hol. — A. Sentiago (J. Hol.) — H. Royer (J. Hol.)

Ch. Becker (Scherp.) — A. de Castro (Volh.) — H. Panneflek (R.CC.) — J. Leonora (J. Holl.) — J. Christian (S.U.B.T.)

Aanvoerder: A. J. Maduro ,S.U.B.T.
Reserves: A. Raphaela, S.U.B.T. J. Scorrea, Jong Holl. O. Troeman, Jong Holland, E. Atalida Hercules, L. B. Isidora Volharding, E. Rondijk Volharding, C. Prince, R.C.C. G. Pardo Jong Holland, J. Coffie, Scherpenheuvel.
Scheidsrechter: H. Elfrink.
Tenue: Zwarte broek en blauwe bondstrui.

SURINAME

J. Casper

L. Willems — A. de Koop

D. Jones — M. Nahar — W. Mau Asam

Lieuw Sjoe — Daalnoot — Naaldijk — Heilo — Goedhart

Aanvoerder: M. Nahar.
Reserves: A. Butot, J Brons, A. Meza, A. Bosnie, J. Jurriens, A. Dijkstra.
Tenue: Witte broek en witte shirt.

Speelduur alle wedstrijden een vol uur met 5 minuten rust.
Bij gelijk spel alle wedstrijden beslist het lot.
Niet verschijnende vereniging wordt zonder meer van verdere wedstrijden uitgesloten.

Het Bondsbestuur roept Uwe medewerking in om deze wedstrijden, die voor een bizondere nationale gebeurtenis worden gespeeld, zoveel mogelijk te doen slagen en zal het op prijs stellen indien U Uwe spelers en Uwe supporters hiervan wildet overtuigen.

Hoogachtend,
Namens het Bestuur,
De 1ste Secretaris,
H. A. Dennert.

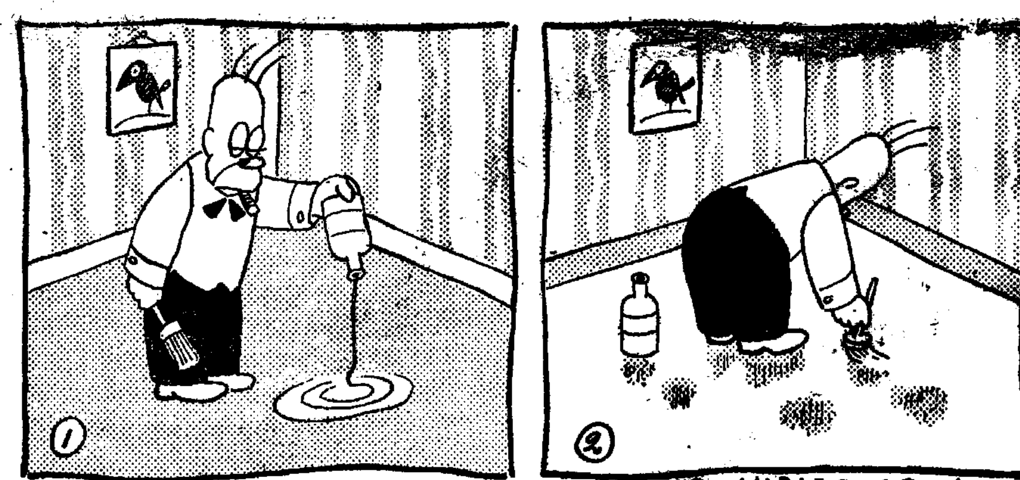
OEFENDAGEN MUNDO NOBO.

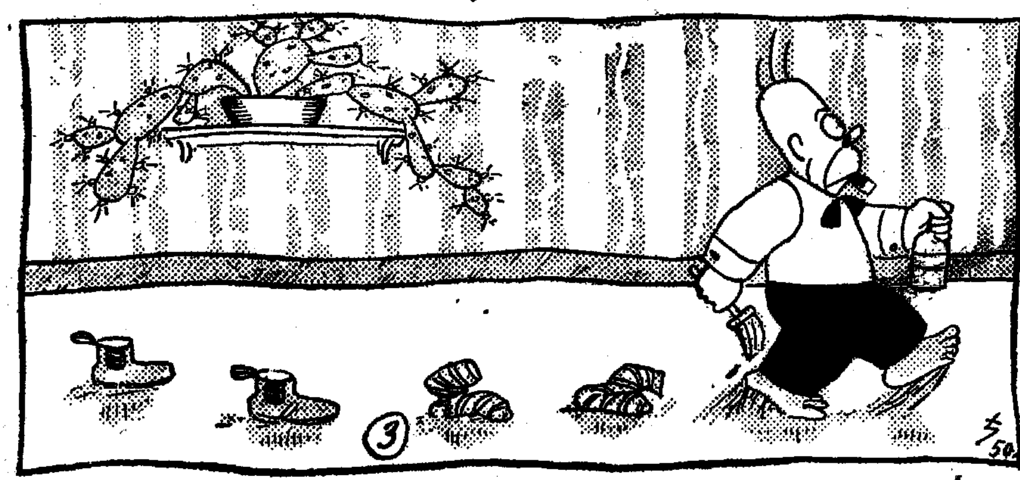
1e en 3e Zondag van de maand — Volharding
2e en 4e Zondag van de maand — D.D.V.O.
1e en 3e Maandag van de maand — Atletico
2e en 4e Maandag van de maand — Jong Curaçao
1e en 3e Dinsdag van de maand — Juniores Hercules—Juniores J. Holland
2e en 4e Dinsdag van de maand — R.C.C.
1e en 3e Woensdag van de maand — S.U.B.T.
2e en 4e Woensdag van de maan — Jong Holland
1e en 3e Donderdag van de maand — Hercules
2e en 4e Donderdag van de maan — vrij
1e en 3e Vrijdag van de maand — Transvaal
2e en 4e Vrijdag van de maand — P.S.V.
1e en 3e Zaterdag van de maand — Juniores Volharding— Juniores R.C.C.
2e en 4e Zaterdag van de maand — Juniores S.U.B.T.—Juniores Hollandia

N.B. De Verenigingen die de beschikking hebben over de 1e en 3e week hebben zulks ook over een eventuele 5e week.

Het BONDSBESTUUR STELT GEEN BALLEN BESCHIKBAAR VOOR DE OEFENINGEN.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, **de heer H. A. Dennert, Breedestraat** 181 telefoon 640.

ADAMSON EN ZIJN SNEL DROGENDE VLOERVERF.

Schepenlijst over de maand Januari 1938.

15.	Zw.	Kungsholm	New York	New York
15.	Ned.	Bodegraven	Amsterdam	Cristobal
14.	Fransch	Comm. Ramel	Cristobal	F. de France
16.	Ned.	Statendam	New York	New York
16.	„	Atlas	Maracaibo	Maracaibo
16.	„	El Libertador	Maracaibo, Aruba	Aruba Maracaibo
16.	„	Berenice	Trinidad	Pto. Barrios
16.	Am.	Santa Rosa	Aruba	La Guaira
16.	Eng.	Historian	Panama	Londen
17.	Ned.	Van Rensselaer	La Guaira	P.au Prince
17.	„	Dido	Maracaibo	Maracaibo
17.	Noor	Austvangen	New Orleans	Paramaribo
18.	Ned.	Midas	Maracaibo	Maracaibo
19.	„	Amor	Pto. Cabello	Aruba, Maracaibo
19.	Fransch	San Antonio	Cristobal	Le Havre.